rikaansche predikanten, dat in geen land ter wereld een corps leeraren kon aangewezen worden, dat met meer zelfverloochening zooveel arbeid verrichtte.

De wetten bevatten bepalingen, waarbij aan de verschillende kerkgenootschappen hunne bezittingen zijn gewaarborgd; wanneer er verschil bestaat omtrent het eigendomsrecht, dan is het mogelijk daarover een proces te voeren, waarbij wel deugdelijk gelet wordt op de belijdenis en op de kerkorde van het kerkgenootschap, dat zijne aanspraken doet gelden.

Een eed moet in Amerika worden afgelegd met de hand op den Bijbel, in overeenstemming met de oude gewoonte en met den eerbied, die de natie voor het Boek der boeken koestert. Om Kwakers en godloochenaars tegemoet te komen, kunnen dezen volstaan met een bloote bevestiging van de waarheid; doch indien het blijkt, dat men dan onwaarheid gesproken heeft, dan wordt zulk een persoon gestraft als een meineedige. Volgens de herziene statuten van New-York mag een Jood zweren op het Oude Testament met gedekt hoofd, een Mahomedaan op den Koran, een Chinees onder het breken van een schoteltje. Dit is eenvoudig rechtvaardig.

De presidenten erkennen in de officieele stukken, welke van hen uitgaan, dat de natie voor al de zegeningen, die zij geniet, Gode dank schuldig is, en spreken dit, de een duidelijker dan de ander, ook uit, wanneer zij hun eerste rede houden voor het congres. Thomas Jefferson is de eenige president geweest, die er bezwaar in had om bede- en vastendagen uit te schrijven, dit overlatende aan de overheid der verschillende staten.

Voor kerkgebouwen behoeft geen belasting betaald te worden; dit geldt zoowel voor de synagoge der Joden als voor de Roomsche kathedralen.

Er worden door de overheid op kosten van den staat predikers voor het congres benoemd, ook voor leger en vloot, zelfs voor de scholen, waar officieren voor zee- en landmacht worden opgeleid. Deze predikers worden op de lijst van de ambtenaren van het gouvernement geplaatst. De wet eischt, dat het wettig geordende predikanten moeten zijn, die door een of ander kerkelijk lichaam of door minstens vijf predikanten van dit lichaam, zijn benoemd. Roomsche pastoors worden geroepen om den staat in dezen te dienen, zoowel als leeraren van Protestantsche kerken.

Na aangetoond te hebben, hoe de Vereenigde Staten het verspreiden van den Bijbel hebben in de hand gewerkt, gaat Dr. Schaff voort met aan te toonen, hoe er verbindingsschakels bestaan tusschen kerk en staat; immers, een algeheele scheiding is onmogelijk, of Amerika moest geen Christelijk land meer willen zijn. Al de staten handhaven de monogamie, terwijl het huwen met meer dan één vrouw, gelijk dit in Utah in zwang is onder de Mormonen, met alle kracht wordt tegengegaan. Evenwel is niet te ontkennen, dat sommige staten echtscheiding op veel te lichten grond toelaten; een reformatie der wetgeving, naar de wet, welke Christus daaromtrent gegeven heeft, is hoogst noodzakelijk. Eere in dezen aan de Roomsche kerk, die de heiligheid van den huwelijksband weet te doen eerbiedigen.

De Zondag wordt ook door de wet als den dag des Heeren erkend, en wel omdat uit een burgerlijk zoowel als uit een godsdienstig oogpunt het vrijlaten van den dag des Heeren en het verbod van allen arbeid op dien dag zeer van belang is. Het nauwgezet de hand houden aan de Sabbatsrust is vooral eene weldaad voor den werkenden stand, welke daardoor beschermd wordt tegen de tyrannie van het kapitaal.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

DE ELF WEEZEN.

II.

ALLEEN.

Het werd den armen kinderen niet lang meer vergund in het ouderlijk huis te blijven, of liever zij durfden er, nu vader weg en moeder dood was, niet meer binnentreden, uit vrees voor de ruwe soldaten, die er huisvestten en alles kort en klein sloegen. Zoo nam dan het oudste meisje het kleine zusje in de armen; de anderen voegden zich bij hen, en ze zeiden onder geleide van de twee broers het ouderlijk huis vaarwel. Ze zouden het nooit weerzien.

Maar waarheen? Dat wisten zij niet. Het elftal ging den grooten weg op zonder geld, zonder voedsel, zonder vrienden. Doch het oog des Heeren waakte over hen, desgenen die al de moeite en het verdriet aanschouwt en let op degenen die Hem vreezen.

Verscheiden dagen lang zwierven zij in de bosschen en door de velden. Het kleintje moesten zij om de beurt dragen; en ook de andere jonge kinderen konden het loopen niet altijd volhouden. Zij dronken 't water uit de beken op hun weg, en tot spijs aten zij vruchten, die hier en daar in de bosschen groeiden. Gelukkig waren er echter ook medelijdende menschen, die, als zij de elf kinderen daar zoo zagen zwerven, hun gaarne iets gaven. Niemand vroeg hun echter vanwaar zij kwamen of waar zij heengingen, en dat wijl ieder heel goed begreep dat het vluchtelingen waren. Daarom had ook niemand veel lust om hen te herbergen; soms sliepen zij in een schuur op wat stroo; maar ook brachten zij menigen nacht onder den blooten hemel door. Gelukkig dat het in den zomer en warm was.

Wanneer de arme kinderen geen onderkomen vinden konden, zochten zij gewoonlijk zich achter den een of anderen muur tegen den guren wind te beschutten. Daar stonden of zaten zij dan »als bordpapieren soldaten", terwijl een of twee uitgingen om te beproeven of er iets te krijgen was om te eten. Na den maaltijd, te weten als die te houden viel, sliep men dan zoo goed en kwaad als 't ging op den harden grond.

Op zekeren avond kwamen de kinderen, na den geheelen dag te hebben gezworven, bij een hoogen, zwaren muur, aan welks zijde een plompe toren stond, die aan den eenen kant slechts luchtgaten met tralies had. De verlaten schepsels waren moe en hongerig. De kleinsten schreeuwden om brood en riepen huilend, dat zij naar vader en moeder wilden.

»Achter den muur van dien toren," zoo vertelt weer de oude grootmoeder," klemde zich iemand vast aan de dikke, ijzeren tralieën. Zijn oogen zochten de kinderen; hij had wel de duisternis en den muur willen doorboren en luisterde. De Heere steunde en sterkte dien man, en zeide tot hem:

»Privat, Abraham, hebt gij Mij lief?"

En hij antwoordde, »Heere, Gij weet alle dingen. Zie daarbuiten. Ik heb alles verlaten uit liefde voor U: Vader, moeder, broeders zusters, vrouw, kinderen; ziet Gij hen daar ginds beneden? Zij zoeken mij. Zij zijn nu voor uw rekening."

»Hoor hen! Zij zoeken een vader, een moeder. Geleid hen, wees met hen, zooals Gij met mij zijt geweest. Mijn huis, mijn handel, mijn welvaart, mijn land, mijn leven; ik offer het met vreugd op. Maar nu komt de verzoeker, en zegt tot mij: Als gij Roomsch wordt, kunt gij het geloof in uw hart bewaren en gij zult uw kinderen redden. Heb medelijden met mij en hen, Heer Jezus!

»Ik zeg u" — zoo klonk het antwoord des Heeren in zijn hart — »dat zij die verlaten vader, moeder, kinderen, uit liefde tot Mij, honderdvoudig zullen ontvangen en in de toekomende eeuw het eeuwige leven."

Toen sprak de gevangene: »Ik geloof Heere, en ik zal U volgen, waar Gij ook heengaat."

(Wordt vervolgd).

VAN TWEE KATTEN.

De kat is een beest, dat een groote familie heeft.

De wilde kat, de luipaard, de panter, de leeuw zijn allen volle neven van het dier, dat de geleerden *felis domestica* noemen, anders gezegd huiskat, in de wandeling ook poes genaamd. Dat nu is bij behoorlijke opvoeding een goedig dier, zelfs vreesachtig. Doch vele neven en nichten als de bovengenoemde zijn zoo niet, gelijk ge weet. Gelukkig wonen ze nog al ver van hier.

Maar we hebben ook dichterbij, in onze koudere streken, twee soorten van katten, die naar hun aard voor leeuwen en tijgers niet onderdoen, al zijn ze minder groot en sterk. Misschien hebt ge ze nog nooit gezien. De een heet de *Losch* of *Lynx*, de andere de *wilde kat*.

De koude en gematigde luchtstreken bezitten, als ik zei, in den losch een kattensoort, welke in roofzucht en bloeddorstigheid de zoo gevreesde kattensoorten der warme landen, den tijger den panther enz., volkomen evenaart. Ook in lichaamsbouw komt hij met deze zeer veel overeen.

Daarbij is het een fraai dier, vooral het mannetje, minstens drie, dikwijls vier voet lang en twee en een halven voet hoog. Hij kan zelfs een zwaarte van 60 tot 80 pondbereiken. Alleen de dikke, dicht behaarde staart is minder fraai, en kort. Die wordt nauwelijk 6—8 duim lang. Het lijf is krachtig, ineengedrongen gebouwd. Ook de pooten en de klauwen zijn zeer sterk. De laatste herinneren levendig aan de klauwen van leeuwen of tijgers.

Dat de losch tot het kattengeslacht behoort is duidelijk kenbaar, voornamelijk aan den dikken, ronden kop en aan de groote, fel schitterende oogen, die in het donker als kolen gloeien. Ook aan de lange snorren op de dikke bovenlip, de ruwe tong en aan zijn dik behaarde, zachte pels is dit te zien. Wat hem een eigenaardig, zeer woest uitzicht geeft zijn de opstaande ooren, die door een harde, zwarte haarbos nog langer toonen, en de zware baard die van beide zijden van het gelaat afhangt en in twee punten uitloopt. Zijn pels is van boven roodachtig grijs en wit gevlekt; aan kop, hals en aan beide zijden met veel kleine, dikwijls afwisselende roode of grijsbruine vlekken of plekken geteekend en aan de onderzijde wit. De kop is rosachtig, de ooren inwendig wit, aan de buitenzijde bruin en zwart behaard. De witte lippen zijn voorzien van zwarte muilranden. De geheel gelijkmatig behaarde staart eindigt in een breede zwarte punt, die zeker de helft der geheele lengte inneemt. De andere helft is met flauwe ringen afgezet.

In den winter is zijn vacht langhariger en meer grijsachtig wit gekleurd; in den zomer is zij rooder. Ouderdom en geslacht veroorzaken overigens dikwijls verandering in kleur. Het wijfje dat iets kleiner is en een smalleren kop heeft, onderscheidt zich door roode tint met minder duidelijk geteekende vlekken. De jongen komen wit ter wereld.

(Wordt vervolgd.)

HOOGENBIRK.

Ingezonden Stukken.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie.)

Zeer geachte redacteur!

Het is mij gebleken, dat omtrent *de wording* van de Vereeniging »De Kerkelijke Kas" eenige legenden in omloop zijn, die het op dit oogenblik misschien wenschelijk is tegen te spreken. Veroorloof mij dit in uw blad te doen.

Toen in 1886, evenals in 1834, op sommige plaatsen de kerkeraden de hun opgelegde organisatie terzijde stelden, om wederom te kunnen leven overeenkomstig de nieuw afgeschafte ordeningen hunner kerk, had natuurlijk de overheid die daad moeten eerbiedigen. Toen deze dat echter niet deed en, zonder eenig recht, aan die daad het verlies van alle wereldsche goederen, aan die kerken toebehoorende, vastknoopte, terwijl zij blijkbaar weigerde het aloude op Gods Woord gegronde gezag der kerkeraden te erkennen, ontstond de vraag, hoe *voortaan* de kerk de goederen, die haar mochten worden geschonken, in rechten zoude kunnen beschermen.

Droeg men die goederen op aan een vertrouwd persoon, met last om ze voor de kerk te bewaren, dan ontstond de moeielijkheid, dat, bij overlijden, ze aan de erfgenamen van zulk een persoon zouden toevallen.

Daarom werd besloten ze op te dragen of in beheer te geven aan eene *vereeniging van personen*, die zich dan *als rechtspersoon* kon doen erkennen.

Wilde men nu ook van dezen rechtspersoon zeker zijn, dan mocht niemand lid van de vereeniging zijn, dan die tot de kerk zelf behoorde en dus onder censuur stond van den kerkeraad. Zoo ontstond het denkbeeld om de leden der kerk als vereeniging te doen optreden, teneinde het beheer over de wereldlijke goederen te voeren.

Deze denkbeelden zijn door professor Rutgers en mij in de statuten van »De Kerkelijke Kas" uitgewerkt.

Persoonlijk heb ik den Minister van Justitie geheel de zaak uiteengezet; hem aangetoond dat wij ons evenmin als kerk onder een anderen naam konden laten erkennen, als hij zichzelf in de wereld kon vertoonen onder een anderen naam dan dien van De Tour van Bellinckhave; dat eene vanouds bestaande kerk zich onmogelijk kon laten erkennen, zonder den schijn op zich te laden van iets nieuws te zijn; dat wij ons daarom niet konden aansluiten bij de Christelijke Gereformeerden, en een anderen weg dan dezen wenschten in te slaan, teneinde voor onze bezittingen voortaan rechtsveiligheid te erlangen.

Op de door ons ingediende statuten zijn dan ook door den Minister tal van autoriteiten en ambtenaren gehoord, en de ontrouwe predikanten van Amsterdam hebben, gelukkig vruchteloos, pogingen aangewend, om de Koninklijke goedkeuring aan de statuten te doen onthouden. Zelfs is de Raad van State er op gehoord. Toch heeft de Minister van Justitie de door ons voorgedragen statuten, behoudens eene wijziging, goedgekeurd.

Er is dus niets hoegenaamd van aan, dat de statuten van »De Kerkelijke Kas" eene soort van misleiding der Regeering zouden zijn. De Minister Du Tour is, evenals zijne ambtenaren, door mij persoonlijk geheel op de hoogte der zaak gebracht. De Regeering heeft geweten, dat de gemeenten, welke die statuten verlangden vastgesteld te zien, dit deden, *om zich op het gebied der kerk onbelemmerd onder haren alouden naam en aloude verordeningen te kunnen staande houden.* Den Minister kan de eer niet onthouden worden, dat hij zich met opzet persoonlijk geheel buiten den kerkelijken strijd heeft gehouden, de beslissing omtrent de *oude* goederen aan den rechter overlatende, terwijl hij het goed recht der gemeente om op geestelijk gebied zich naar hare overtuiging vrijelijk te bewegen volkomen erkende.

Het ware te wenschen geweest, dat alle overheden, alle school- en kerkbesturen zich op dit hooge en rechtvaardige standpunt hadden geplaatst. Veel ware dan anders en beter geloopen. Voor alle partijen!

U dankzeggende voor de plaatsing, hoogachtend,

Uw dw. dienaar,

A. F. DE SAVORNIN LOHMAN.

Hooggeachte redacteur!

Vriendelijk verzoek ik UEd. dit schrijven te plaatsen in *De Heraut*.

Betreffende de »Stellingen over den diaconalen dienst", voorkomende in *De Heraut* van 20 Mei jl., veroorlove men mij een enkele opmerking, mij in 't minst niet wagende aan een woord van critiek. Zoo ik melkboer ware, kon ik over de *achterlijkheid* in de zuivelbereiding een beter oordeel vellen; en wat de praktische uitvoering van de stellingen in t algemeen betreft, hoe bezwaarlijk ook, ja onmogelijk zouden we haast zeggen, dit doet aan het theoretisch juiste af noch toe. Een dergelijke armverzorging zou voorzeker vele toestanden verbeteren. Na een veelzijdige beschouwing komt ook de jongelingsvereeniging ter sprake. Art. 33 toch luidt: »De diakenen zoeken medewerking bij de Christelijke jongelingsvereenigingen en leiden uit haar midden geschikte jongelingen tot de uitoefening der barmhartigheid op." Dr. Wagenaar wil dus een zeer nauw verband tusschen kerkeraad en jongelingsvereeniging; zoo dit algemeen feitelijk bestond, zou er meer kunnen tot stand komen. In sommige plaatsen integendeel zou men dit verband zelfs tevergeefs zoeken!

Men denkt nauwelijks aan de jongelingsvereenigingen, men rekent er althans in 't geheel niet meê.

Des Zondags wordt in de bijeenkomsten voor vele zaken met name gebeden, voor de jongelingsvereenigingen zeer zelden. Wat is hiervan de oorzaak? Voor mij is het altijd een leemte in het gebed.

Mijne gedachten hierover schrijf ik niet terneder; ik weet dat ze ook vaak zondig zijn; maar toch dient gezegd: het is een bewijs, dat men er óf indirect tegen is, óf er direct weinig heil in ziet.

Dr. Wagenaar wil, dat de kerkeraad de vergaderingen bijwone. Hier stem ik dan ook van heeler harte mede in. Het bezwaar, dat hiertegen soms wordt aangevoerd, is bij mij van weinig gewicht; praktische gevolgen heb ik hiervan nooit gekend. Door meerdere éénheid na te jagen en vaster te maken, zal men komen tot een meerdere gehechtheid.

O, Dat allen, inzonderheid voorgangers, in het belang der kerk het oog vestigden op de jongelingsvereenigingen; dat zij rijze in veler schatting; vooral opwake in het gebedsleven. Ook in dezen is er zooveel schuld; er is zoo'n afgetrokkenheid, in plaats van waardeering; eer verdeeldheid, dan een oprechte éénheid.

Geve God, dat er zij een mystieke éénheid, éénheid des geloofs in Christus Jezus. Dat straks genoemde stelling niet alleen besproken, maar ook beoefend, nageleefd worde!

Drage dit schrijven daartoe bij; zij het niet alleen eene herinnering, maar een middel ter opwekking, om hierover na te denken.

De Heere zegene de jongelingsvereenigingen en stelle haar ten rijken zegen, beide voor kerk en maatschappij.

Met dankzegging voor de opname,

G. V. D. PLOEG.

Oosterlittens.

Gereformeerde Gezindheid.

Doleerende Kerken.

DRIETAL: Sneek, Van Goor te Bunschoten, Van Lummel te Waarder en Ploos van Amstel te Reitsum.

TWEETAL: Delft, Geesink te Rotterdam en Langhout te Anjum.

BEROEPEN: Gouda, J. Osinga te Aarlanderveen. — St.-Anna-Parochie, J. D. v. d. Velden te Buitenpost. — Leeuwarden, C. A. Renier te Amsterdam.

AANGENOMEN: Den Helder, Den Hengst, cand. aan de Vrije Universiteit.

Christelijke Gereformeerde Kerk.

BEROEPEN: Harlingen, W. Fokkens te Minnertsga. — Bierum, K. Kuijper te Garrelsweer.

BEDANKT: Hoofddorp (Haarlemmermeer), J. Schotel te Haarlem.

Synodale Genootschapskerk.

ZESTAL: 's-Gravenhage, (vac.-Moll), L. A. F. H. Faure te Rheden, F. H. J. Grundlehner te Delft, J. J. de Kat Angelino te Deil, J. C. Montijn G.Czn. te Schiedam, C. B. Oorthuys te Katwijk aan Zee en J. H. L. Roozemeyer te Arnhem.

DRIETAL: Weesp, J. van Bolhuis te Delftshaven, S. Dijkstra te Hilversum en N. Warmolts Nzn. te Sexbierum.

TWEETAL: Lienden, W. A. Houbolt te Veenendaal en J. G. Klamp te 's Graveland.

TOEZEGGING VAN BEROEP: Noordwijk en Bovensmilde, W. J. Jurrens cand. te Groningen.

AANGENOMEN TOEZEGGING VAN BEROEP: Breskens, W. H. H. Dijkman, cand. te Rotterdam. — Linschoten (cl. Utrecht), P. Snoep, cand. te Goes.

BEDANKT VOOR TOEZEGGING VAN BEROEP: Dussen, W. H. H. Dijkman, cand. te Rotterdam.

BEROEPEN: Rotterdam (vac.-Francken), P. J. Muller te Nijmegen. — Dreischor (cl. Zierikzee), D. Th. Uden Masman Hzn. te Bakkeveen (cl. Heerenveen). — Hoorn, J. F. Tenthof te Wijnaldum. — Stellendam, J. W. H. Kalkman te Monster. — Boksmeer, G. Haspels, cand. te Nijmegen. — Naaldwijk, J. A. Prins J.Jz. te Dokkum. — Den Hoorn (op Texel) R. Bennink cand. te Arnhem. — Vroomshoop, P. Snoep, Bolt, cand. te Goes. — Weesp, N. Warmolts Nzn. te Sexbierum. — Eemnes-Binnen, S. Verhoef te Langerak b/z Lek. — Woudrichem, P. F. van den Nieuwenhuizen te 's Gravenpolder (cl. Goes). — Nijkerk, P. J. van Melle te Minnertsga. — Kattendijke, B. van Eijselsteijn, cand. te Zwolle. — Oosterzee en Echten (cl. Heerenveen), H. H. Meulenbelt te Houten (cl. Wijk). — Heemskerk, E. J. van de Roemer Nzn. te Schellinkhout. — Wageningen, J. Hoogenraad te Polsbroek (cl. Utrecht. — Oudelande (cl. Goes), P. Snoep, cand. te Goes. — Zegveld (cl. Utrecht), J. J. C. van Toorenenbergen te Putten (Veluwe). — (Als evangelist) Vijfhuizen, H. J. de Vries te 's-Hage. — Lijnden, J. H. Weidner te 's-Bosch.

AANGENOMEN: Axel, C. J. L. Ruijsch van Duchteren te Nieuw-Vennep. — Waarde (Zeeland), D. Meerburg te Katwijk aan Zee. — Bathmen, F. Germs te Akkerwoude. — Barneveld, J. Doorenbos te Oosterbierum. — Haarlem (vac.-Barger), J. W. Knottenbelt te Schaarsbergen.

BEDANKT: Rilland, A. van der Hoeven, cand. te Rotterdam. — Haskerdijke, R. Jaarsma te Balk. — Elspeet (cl. Harderwijk), J. W. H. Kalkman te Monster (cl. 's-Gravenhage). — Oudelande (cl. Goes), P. Snoep, cand. te Goes. — Hellouw, J. A. P. Ris Lambers, te Barneveld. — Boksmeer c. a., G. F. Haspels te Nijmegen. — Giessen-Nieuwkerk, J. M. S. Baljon te Nederhemert. — Kleverskerke, C. W. A. Nonhebel, cand. — Hijkersmilde en Kloosterveen, P. J. van Melle te Minnertsga. — Foudgum en Raard, W. J. Jurrema, cand. te Groningen. - Welsum (cl. Deventer), P. P. Couvret, cand. te Rotterdam. — Westmaas, S. Sleeswijk Visser te Rijsoord. — Pernis, L. Hijmans te Klaaswaal. — Oud-Alblas, J. Bolkestein te Ter Aar. — Schore en Vlake, J. Ph. F. van der Plassche, cand. te Utrecht. — Lioessens, D. L. E. Blankstein te Eernewoude. — Deutichem, J. J. Sanders te Lichtenvoorde. — Wijngaarden c. a., P. Snoep, cand. te Goes. — Dantumawoude, J. van der Woude te Aalsum. — Overschie, S. Dijkstra te Hilversum. — Alkmaar, F. E. Daubanton Fz. te Heemstede. — Noordeloos, S. Sleeswijk Visser te Eijsoord (cl. Dordrecht. — Vroomshoop, W. H. H. Dijkman, cand. te Rotterdam, — Leerdam, W. de Lange te Bruchem c. a. (cl. Zalt Bommel). — Waverveen, J. Ph. F. van der Plassche, cand te Utrecht.

Advertentiën

Het behaagde den almachtigen God, onze lieve kleine SUSANNA MAGDALENA BETSY HORTENSE DOLORIS JENNY ILSE SASSE, den 18den dezer ons geschonken, heden tot zich te nemen.

Mr. I. C. SASSE.
A. J. SASSE—BREMS.

Almeloo, 28 Mei 1888. (191)

Wegens buitenlandsche betrekkingen eerst heden geplaatst.

Na bangen strijd is, niet zonder hope, heengegaan onze lieveling

HENDRIK PIETERS.

Hij werd slechts 17½ jaar oud, waarvan hij de beide laatste op het Gymnasium te Zetten doorbracht. Wij hadden hem zoo lief, dien zachtaardigen, stillen, vlijtigen jongeling. Hij deed ons veel verwachten. De Heere wilde het anders. Sterke Hij de bedroefde ouders, te wier huize te *Lemmer* hij stierf, en in wier naam wij deze onze droefheid aan betrekkingen en vrienden berichten.

F. P. L. C. VAN LINGEN.

Getroffen door de talrijke bewijzen van hartelijke belangstelling en liefde, betoond bij het overlijden onzer geliefde moeder en behuwdmoeder, betuigen wij onzen oprechten dank.

G. J. VAN SCHAICK.
H. M. VAN SCHAICK—
BAGGELAAR.

Utrecht, 9 Juni 1888. (192)

TE KOOP

één exempl. **DE HERAUT**, van 7 Januari 1883 tot einde Juni 1888, waarin o. a. voorkomen de artikelen over: »De Vleeschwording van het Woord", Het werk van den Heiligen Geest" en »den Catechismus". Geheel compleet. Zindelijk gelezen. Brieven franco, letter O, bij G. J. REITS, boekhandelaar, *Groningen*.

Admissie-Examen.

Het eerstvolgend Examen der toelating tot de Lessen aan de **Vrije Universiteit** gegeven, zal D. V. worden afgenomen **Maandag 18 Juni**. Hun, die zich daaraan wenschen te onderwerpen, wordt verzocht zich met opgave van ouderdom, woonplaats en der faculteit, waarin zij wenschen te studeeren, schriftelijk aan te melden bij den ondergeteekende **vóór of op den 15den Juni.**

De dec. der litter. fac.,
Dr. J. WOLTJER.

Uitsluitend handel in

Amerikaansche orgels.

Doorloopend een voorraad van ongeveer 130 stuks, en zeer fijne sorteering voor gebruik in

HUIS, SCHOOL, ZAAL en KERK,

tegen de laagste, doch vaste prijzen.

Vraag de nieuwe catalogi aan den hoofdagent voor geheel het vasteland van Europa:

MAR. BREEBAART.

DAMRAK, 23. AMSTERDAM.

Vrije Universiteit.

Deze week is vanwege het Bestuur het achtste jaarverslag onzer stichting aan leden en begunstigers rondgezonden. Evenals in andere jaren zullen buiten deze stad onze locale comité's, agenten en correspondenten de goedheid hebben voor de rondbrenging zorg te dragen, waarvoor bij voorbaat hun hartelijk dank zij gezegd. Ons verslag geeft weer stoffe tot rijken dank aan onzen trouwen God, die onze vereeniging door veel strijd en moeite heen genadig was, en haar in zijne lankmoedigheid nog droeg tot op den huidigen dag. Immers, werkt aan den éénen kant het geschil op kerkelijk gebied ook dit jaar nog door, zoodat vroegere medestanders, op wier medewerking met volle recht groote prijs moet gesteld worden, ons verlieten, — aan den anderen kant werden velen juist in dezen weg van strijd overtuigd, dat meerdere samenbinding van hen, die op éénzelfde standpunt staan, noodzakelijk is. Niet weinig bemoedigend is b. v., dat dit verslag voor het eerst melding mocht maken van een begin van aanraking met de Christelijke Gereformeerde kerken, en dat reeds dit kleine begin mocht toonen, dat er gemeenschap des geestes bestaat tusschen de stichters en voorstanders onzer vereeniging en de kerken, die, om de belijdenis der vaderen in eere te houden, (die ook de grondslag onzer vereeniging is) al hare rechten op aardsch goed hebben prijsgegeven. Moge deze band tusschen »zonen van hetzelfde huis" steeds nauwer worden!

Het bericht van het heengaan van den bejaarden professor Brummelkamp is ook voor onze vereeniging een oorzaak van rouw. Hij droeg ook ons een warm hart toe, en menig blijk van waardeering en vriendschap mochten ook wij van zijn warm hart ondervinden. Zijn heengaan was in vrede. Zijne nagedachtenis is in zegening. De Heere trooste de overblijvende betrekkingen en doe nog lang zijn voorbeeld voor velen tot opwekking zijn, om te arbeiden zoolang het dag is, gelijk deze dienstknecht des Heeren heeft gedaan.

W. HOVY.

PROGRAM

VOOR DE

ACHTSTE JAARLIJKSCHE SAMENKOMST

VAN DE

Vereeniging voor Hooger Onderwijs

OP GEREFORMEERDEN GRONDSLAG,

te houden te ZWOLLE, op 20 en 21 JUNI 1888.

I.

Op Woensdag 20 Juni, des avonds te zeven ure, zal er in het Kerkgebouw der Chr. Ger. Kerk een *ure des gebeds* worden gehouden, waarin als voorganger zal optreden Dr. W. GEESINK, predikant te Rotterdam.

II.

Op Donderdag 21 Juni daaraanvolgende zal de algemeene Vergadering gehouden worden van des morgens *negen* tot des middags *een* ure in het gebouw »Odéon".

De leiding van deze Vergadering is door HH. Directeuren opgedragen aan den Hoogleeraar Dr. A. KUYPER.

III.

Op Donderdag 21 Juni, des namiddags te twee ure, zal een *Openbare Meeting* met debat worden gehouden in het gebouw »Odéon", over de volgende stelling:

»Naar den eisch der Gereformeerde beginselen mag, in het verband van de paedagogische roeping der Universiteiten, een Hospitium niet ontbreken."

»Wederkeerig treedt, juist in dat verband, het doel en het wezen van een Hospitium in het ware licht."

Dit debat zal worden ingeleid door den Hoogleeraar Dr. A. H. DE HARTOG.

Voor entrée betaalt men *f* 0.25; doch leden en contribuanten hebben gratis toegang.

Op Donderdag 21 Juni des namiddags te 5½ uur, broederlijke maaltijd in de kleine zaal van »Odéon", tegen betaling van *f* 2.

Aan HH. leden of begunstigers, die aan den maaltijd wenschen deel te nemen, wordt beleefd doch dringend verzocht, hiervan vóór 17 Juni kennis te geven aan den heer H. TULP, te Zwolle.

De regelingscommissie,

A. Baron VAN DEDEM, te Dalfsen, *Prov. Dir., Eerevoorzitter.*
Ds. D. BOONSTRA, te Zwolle, *Voorzitter.*
J. VAN ALPHEN, te Hengelo, *Provinciaal Secretaris.*
P. J. Baron VAN HEEMSTRA, te Hattem.
L. C. CNOPIUS, te Ittersum.
J. W. BOMHOF, te Zwolle.
W. JANSEN, te Zwolle.
H. TULP, te Zwolle, *Secretaris.*

NB. Zwolle ligt aan de spoorlijn, geëxploiteerd door de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen. Tegen den *prijs van enkele reis* geeft deze Maatschappij retourbiljetten uit, geldig van 19 tot 22 Juni. Aan *alle stations* van den Staatsspoorweg zijn die biljetten te verkrijgen voor de reis naar Zwolle, welke men uit de Noordelijke provinciën, maar ook uit Arnhem en *over* Arnhem uit Rotterdam en uit het Zuiden des lands, *geheel* langs den Staatsspoor kan afleggen. Alle leden en begunstigers, die deze voordeelige reisgelegenheid wenschen te gebruiken, worden verzocht zoo spoedig mogelijk per briefkaart met duidelijke opgave van naam en woonplaats aan *ons* bureel: Keizersgracht 162, de kaart aan te vragen, die aan het station vertoond moet worden om op de prijsvermindering recht te hebben. Nog heeft de regelingscommissie zich bereid verklaard voor logies, zoowel gratis als tegen betaling van *f* 2,50, *f* 2 of *f* 1,50, zorg te dragen. Aanvragen daarvoor met opgave van maatschappelijke positie, of tegen welken prijs, worden vóór 14 Juni ingewacht aan het adres van den heer H. Tulp te Zwolle.

GEDRUKT TER KON. NEDERL. STOOMDRUKKERIJ, WARMOESSTRAAT 106, MSTERDAM.